Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Fjerde Afdeling)

24. november 2021 *

»Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – restriktive foranstaltninger over for Syrien – indefrysning af midler – urigtige skøn – proportionalitet – ejendomsret – ret til at udøve økonomisk virksomhed – magtfordrejning – begrundelsespligt – ret til forsvar – ret til en retfærdig rettergang«

I sag T-256/19,

**Bashar Assi**, Damaskus (Syrien), ved advokat L. Cloquet,

sagsøger,

mod

**Rådet for Den Europæiske Union** ved S. Kyriakopoulou og V. Piessevaux, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående et søgsmål anlagt i henhold til artikel 263 TEUF med påstand om annullation af Rådets gennemførelsesafgørelse (FUSP) 2019/87 af 21. januar 2019 om gennemførelse af afgørelse 2013/255/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Syrien (EUT 2019, L 18 I, s. 13), af Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2019/85 af 21. januar 2019 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 36/2012 om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Syrien (EUT 2019, L 18 I, s. 4), af Rådets afgørelse (FUSP) 2019/806 af 17. maj 2019 om ændring af afgørelse 2013/255/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Syrien (EUT 2019, L 132, s. 36), af Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2019/798 af 17. maj 2019 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 36/2012 om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Syrien (EUT 2019, L 132, s. 1), af Rådets afgørelse (FUSP) 2020/719 af 28. maj 2020 om ændring af afgørelse 2013/255/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Syrien (EUT 2020, L 168, s. 66) og af Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2020/716 af 28. maj 2020 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 36/2012 om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Syrien (EUT 2020, L 168, s. 1), for så vidt som disse retsakter vedrører sagsøgeren,

har

RETTEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, S. Gervasoni, og dommerne L. Madise og J. Martín y Pérez de Nanclares (refererende dommer),

* Processprog: engelsk.

justitssekretær: fuldmægtig L. Ramette,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 22. oktober 2020,

afsagt følgende

## Dom[1]

### Tvistens baggrund og faktiske omstændigheder efter sagens anlæg

[*udelades*]

12 Ved Rådets gennemførelsesafgørelse (FUSP) 2019/87 af 21. januar 2019 om gennemførelse af afgørelse 2013/255 (EUT 2019, L 18 I, s. 13) og ved Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2019/85 af 21. januar 2019 om gennemførelse af forordning nr. 36/2012 (EUT 2019, L 18 I, s. 4) (herefter samlet »de oprindelige retsakter«) blev sagsøgerens navn indsat i række 270 i tabel A i listerne over navnene på de personer, enheder og organer, der er omfattet af de restriktive foranstaltninger, som fremgår af bilag I til afgørelse 2013/255 og bilag II til forordning nr. 36/2012 (herefter samlet »de omhandlede lister«) med følgende begrundelse:

»Fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien, med interesser og aktiviteter i flere sektorer i den syriske økonomi, herunder hans funktioner som medstifter af flyselskabet Fly Aman og formand for bestyrelsen for »Aman [Dimashq]«, et joint venture, der deltager i opførelsen af Marota City, et regimestøttet luksuskompleks til beboelse og erhverv. Assi nyder gavn af og/eller støtter regimet gennem sin stilling som formand for bestyrelsen for »Aman [Dimashq]«.«

[*udelades*]

16 Den 17. maj 2019 vedtog Rådet afgørelse (FUSP) 2019/806 om ændring af afgørelse 2013/255 (EUT 2019, L 132, s. 36), hvorved anvendelsen af sidstnævnte afgørelse blev forlænget indtil den 1. juni 2020; samme dag vedtog Rådet ligeledes gennemførelsesforordning (EU) 2019/798 om gennemførelse af forordning nr. 36/2012 (EUT 2019, L 132, s. 1) (herefter samlet »opretholdelsesretsakterne af 2019«). Sagsøgerens navn blev opretholdt i række 270 i tabel A i de omhandlede lister med samme begrundelse som den, der fremgår af de oprindelige retsakter (herefter »begrundelsen af 2019«).

[*udelades*]

21 Den 28. maj 2020 vedtog Rådet afgørelse (FUSP) 2020/719 om ændring af afgørelse 2013/255 (EUT 2020, L 168, s. 66), hvorved anvendelsen af sidstnævnte afgørelse blev forlænget indtil den 1. juni 2021, og gennemførelsesforordning (EU) 2020/716 om gennemførelse af forordning nr. 36/2012 (EUT 2020, L 168, s. 1) (herefter samlet »opretholdelsesretsakterne af 2020«). Sagsøgerens navn blev opretholdt i række 270 i tabel A i de omhandlede lister med en

[1] – Der gengives kun de præmisser i nærværende dom, som Retten finder det relevant at offentliggøre.

begrundelse, som delvist adskiller sig fra den, der er anført i opretholdelsesretsakterne af 2019 (herefter »begrundelsen af 2020«). Rådet begrundede vedtagelsen af de restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren under henvisning til følgende begrundelse:

»Fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien, med interesser og aktiviteter i flere sektorer i den syriske økonomi, herunder hans funktioner som medstifter af flyselskabet Fly Aman og – frem til maj 2019 – formand for bestyrelsen for »Aman [Dimashq]«, et joint venture, der deltager i opførelsen af Marota City, et regimestøttet luksuskompleks til beboelse og erhverv. [Assi nyder gavn af og/eller støtter det syriske regime gennem sine erhvervsmæssige aktiviteter.] Den [30. januar 2020] stiftede han selskabet Aman Facilities sammen med og på vegne af Samer Foz.«

[*udelades*]

## Retsforhandlinger og parternes påstande

23 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 15. april 2019 anlagde sagsøgeren nærværende søgsmål med påstand om annullation af de oprindelige retsakter, for så vidt som disse retsakter vedrører sagsøgeren.

24 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 30. juli 2019 har sagsøgeren på grundlag af artikel 86 i Rettens procesreglement tilpasset stævningen, således at den ligeledes tilsigter annullation af opretholdelsesretsakterne af 2019, for så vidt som disse retsakter vedrører ham. Sagsøgeren har ligeledes gentaget de påstande, der fremgår af stævningen.

25 Den 8. august 2019 har Rådet indleveret svarskrift og bemærkninger til den første anmodning om tilpasning til Rettens Justitskontor.

26 Replikken er blevet indgivet den 1. oktober 2019.

27 Ved afgørelse af 17. oktober 2019 har Rettens præsident i medfør af procesreglementets artikel 27, stk. 3, omfordelt sagen til en ny refererende dommer, der er tilknyttet Fjerde Afdeling.

28 Duplikken er blevet indgivet den 8. januar 2020.

29 Den skriftlige forhandling er blevet afsluttet den 8. januar 2020.

30 Retten har i forbindelse med foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til procesreglementets artikel 89, stk. 3, litra a), stillet Rådet en række spørgsmål den 22. juli 2020. Rådet har besvaret disse spørgsmål inden for den fastsatte frist.

31 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 13. august 2020 har sagsøgeren på grundlag af procesreglementets artikel 86 tilpasset stævningen for anden gang, således at denne ligeledes tilsigter annullation af opretholdelsesretsakterne af 2020, for så vidt som disse retsakter vedrører ham. Sagsøgeren har ligeledes gentaget de påstande, der fremgår af stævningen og i den første anmodning om tilpasning, og fremført nye argumenter.

32 Den 2. oktober 2020 har Rådet indgivet bemærkninger til den anden anmodning om tilpasning.

33 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten i retsmødet den 22. oktober 2020.

34 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

– De oprindelige retsakter, opretholdelsesretsakterne af 2019 og opretholdelsesretsakterne af 2020 (herefter samlet »de anfægtede retsakter«) annulleres, for så vidt som disse retsakter vedrører ham.

– Rådet tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

35 Rådet har nedlagt følgende påstande:

– Frifindelse.

– Sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

– Subsidiært, såfremt Retten annullerer de anfægtede retsakter, for så vidt som de vedrører sagsøgeren, træffes der afgørelse om opretholdelse af virkningerne af gennemførelsesafgørelse 2019/87 samt afgørelse 2019/806 og 2020/719, for så vidt som disse retsakter vedrører sagsøgeren, indtil annullationen af gennemførelsesforordning 2019/85, 2019/798 og 2020/716, for så vidt som de vedrører sagsøgeren, får virkning.

## Retlige bemærkninger

[*udelades*]

### *Det første anbringende om urigtige skøn*

82 For det første har sagsøgeren bestridt at være en fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien. I denne henseende har han bestridt de forhold, som Rådet har lagt til grund for opførelsen af hans navn på de omhandlede lister. Sagsøgeren har navnlig gjort gældende, at han er en simpel lønmodtager, som er ansat i Aman Holding JSC (herefter »Aman Holding«). Han erkender, at han i forbindelse med sine opgaver skulle repræsentere Aman Holding i bestyrelsen for Aman Damascus JSC (herefter »Aman [Dimashq]«) og varetog funktionen som bestyrelsesformand for sidstnævnte selskab. Han har imidlertid gjort gældende, at han fratrådte sin stilling i Aman Holding, og at han derfor inden for rammerne af sine opgaver ikke længere repræsenterer sidstnævnte selskab som bestyrelsesmedlem i Aman [Dimashq]. Han har i denne forbindelse gjort gældende, at Aman [Dimashq] ikke er et regimestøttet joint venture, og at han i forbindelse med Marota City-projektet ikke har udnyttet eksproprierede grunde tilhørende personer, der er blevet fordrevet af konflikten i Syrien, hvilket har forhindret dem i at vende tilbage til deres hjem. I replikken har sagsøgeren gjort gældende, at de grunde, hvorpå Marota City-projektet vil blive opført, ikke har været skueplads for sammenstød mellem oppositionsstyrker og det syriske regime, og at de kvarterer i Damaskus (Syrien), som er beliggende i dette område, aldrig er blevet ødelagt under den væbnede konflikt, der har fundet sted i Syrien. Endelig har han nægtet at eje nogen andel i joint venture-selskabet Aman [Dimashq]. Desuden har sagsøgeren bestridt dels at have en kapitalandel i Fly Aman, dels at være medstifter af dette selskab, eftersom han, inden stiftelsen af Fly Aman trådte i kraft, blev udskiftet som stifter og aktionær.

83 Hvad for det andet angår opretholdelsesretsakterne af 2020 har sagsøgeren anfægtet den nye begrundelse for opførelsen af hans navn og har i denne henseende gjort gældende, at hans egenskab i Aman Facilities OPLLC (herefter »Aman Facilities«) ikke kan give ham status som fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien, eftersom dette selskab råder over en lille kapital og driver virksomhed på et begrænset aktivitetsområde. Desuden er Aman Facilities ikke en filial eller et datterselskab af Aman Holding og er ikke støttet af sidstnævnte eller af Samer Foz.

84 For det tredje har sagsøgeren bestridt at have en tilknytning til det syriske regime.

85 For det fjerde har sagsøgeren gjort gældende, at ingen af akterne i dokument WK 50/2019 INIT henviser til hans hævdede tilknytning til det syriske regime, men at disse akter hovedsageligt vedrører Samer Foz.

86 Rådet har bestridt sagsøgerens argumenter.

*Indledende bemærkninger*

[*udelades*]

94 Det bemærkes, således som det fremgår af præmis 50 og 51 ovenfor, at opførelsen af sagsøgerens navn er baseret dels på det kriterium, der er defineret i stk. 2, litra a), i artikel 27 og artikel 28 i afgørelse 2013/255, som ændret ved afgørelse 2015/1836, og i artikel 15, stk. 1a, litra a), i forordning nr. 36/2012, som ændret ved forordning 2015/1828 (kriteriet om fremtrædende erhvervsfolk, der driver virksomhed i Syrien), dels på kriteriet i stk. 1 i nævnte afgørelses artikel 27 og artikel 28 og i nævnte forordnings artikel 15, stk. 1, litra a) (kriteriet om tilknytning til regimet).

[*udelades*]

*Egenskaben af fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien*

115 Det skal efterprøves, om alle de beviser, som Rådet har fremlagt, opfylder den bevisbyrde, som påhviler Rådet i medfør af den retspraksis, der er nævnt i præmis 89 ovenfor, og således udgør en række tilstrækkeligt konkrete, præcise og samstemmende indicier til støtte for den første begrundelse for opførelse på listen.

116 I denne henseende fandt Rådet, at sagsøgeren er en fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien på grund af hans interesser og aktiviteter inden for flere sektorer i den syriske økonomi. Hvad angår de oprindelige retsakter og opretholdelsesretsakterne af 2019 vedrører de beviser, som Rådet har fremlagt i dokument WK 50/2019 INIT, tre aktiviteter, nemlig sagsøgerens status som medstifter af flyselskabet Fly Aman, dernæst hans status som formand for bestyrelsen for Aman Dimashq, som er et joint venture, der deltager i Marota City-projektet, og endelig hans opgaver i Aman Holding, der er knyttet til hans status som formand for den nævnte bestyrelse. Hvad angår opretholdelsesretsakterne af 2020 bliver der i de supplerende beviser, som Rådet har fremlagt i dokument WK 3599/2020 REV 1, ud over de ovennævnte aktiviteter henvist til den omstændighed, at sagsøgeren har stiftet Aman Facilities sammen med og på vegne af Samer Foz.

117 Der skal derfor foretages en undersøgelse af hvert enkelt af disse forhold.

– *Om statussen som medstifter af Fly Aman*

118 Hvad angår begrundelsen i de anfægtede retsakter vedrørende statussen som medstifter af Fly Aman fremgår det af beviserne fra webstederne »Aliqtisadi«, »Eqtsad News« og »7al.net«, at sagsøgeren er medstifter af Fly Aman. Desuden præciseres det på webstedet »7al.net«, at det syriske ministerium for indenrigshandel og forbrugerbeskyttelse har ratificeret Fly Amans vedtægter, hvoraf 10% af aktierne tilhører sagsøgeren.

119 I denne forbindelse har sagsøgeren for det første bestridt, at han ejer en andel i Fly Aman, og gjort gældende, at der under alle omstændigheder er tale om en minoritetsandel. Til støtte for det hævdede har han fremlagt den første udgave af Fly Amans vedtægter af 22. februar 2018, som er underskrevet af den syriske virksomhedsledelse, og Fly Amans registreringsbevis af 28. maj 2018. For det andet har sagsøgeren bestridt at være stifter af Fly Aman og gjort gældende, at han, før stiftelsen af Fly Aman trådte i kraft, var blevet erstattet af selskab B som medstifter.

120 Det skal bemærkes, at det af registreringsbeviset for Fly Aman af 28. maj 2018 fremgår, at virksomhedens stiftere er Mohamed Al Zoubi og selskab B. Desuden fremgår det heraf, at selskab B er aktionær i Fly Aman sammen med Mohamed Al Zoubi. Sagsøgerens navn er derimod ikke nævnt heri. Den første udgave af Fly Amans vedtægter af 22. februar 2018, som er underskrevet af den syriske virksomhedsledelse, udpeger imidlertid sagsøgeren som stifter af og partner i Fly Aman og nævner, at han ejer 10% af kapitalen i virksomheden. I denne forbindelse bemærkes, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at Fly Amans vedtægter af 22. februar 2018 ikke havde affødt retsvirkninger mellem datoen for deres vedtagelse og datoen for udstedelsen af registreringsbeviset af 28. maj 2018 under henvisning til den omstændighed, at selskabet ikke var blevet stiftet, skønt dets vedtægter var blevet ratificeret af den syriske virksomhedsledelse. I retsmødet bekræftede han derimod, at der ikke var tale om en første udgave, men rent faktisk om Fly Amans endelige vedtægter, som afventede registrering hos den syriske virksomhedsledelse. Endelig har sagsøgeren erkendt, at han ikke har fremlagt bevis for, at hans titel blev overført til selskab B, der var angivet som medstifter i registreringsbeviset af 28. maj 2018. Det skal imidlertid bemærkes, at sagsøgerens navn blev opført på de omhandlede lister på grund af hans status som medstifter af flyselskabet Fly Aman og ikke som simpel aktionær. Under alle omstændigheder har sagsøgeren modsagt sig selv i sine skriftlige indlæg, idet han har bestridt at være aktionær, men samtidig har erkendt at være en sådan ved at anføre, at han kun er en mindretalsaktionær. Det skal i øvrigt for så vidt angår opretholdelsesretsakterne af 2020 tilføjes, at det fremgår af de beviser, der hidrører fra webstederne »Aliqtisadi« og »Eqtsad News«, hvortil der bliver henvist i dokument WK 3599/2020 REV 1, at sagsøgeren er medstifter af Fly Aman.

121 Det fremgår af det ovenstående, at det ikke er lykkedes sagsøgeren at rejse tvivl om den begrundelse, hvorefter han var medstifter af Fly Aman ved stiftelsen heraf den 22. februar 2018. Den i de anfægtede retsakter indeholdte opførelsesbegrundelse vedrørende den omstændighed, at sagsøgeren er medstifter af flyselskabet Fly Aman, er således materielt korrekt.

– *Om statussen som bestyrelsesformand for Aman Dimashq*

[*udelades*]

127 Hvad for det andet angår opretholdelsesretsakterne af 2020 skal det bemærkes, at Rådet for så vidt angår begrundelsen vedrørende sagsøgerens status som formand for Aman Dimashqs bestyrelse har opretholdt sagsøgerens navn på de omhandlede lister ved præcist at citere den af den berørte person påberåbte tilbagetrædelsesdato, dvs. maj 2019. Dette betyder, at Rådet har erkendt, at det er godtgjort, at sagsøgeren fra maj 2019 ikke længere var bestyrelsesformand for Aman Dimashq.

128 Det fremgår af retspraksis, at den omstændighed, at en person er ophørt med at udøve sit hverv inden for en struktur, ikke i sig selv indebærer, at disse tidligere funktioner er uden relevans, for så vidt som personens tidligere aktiviteter kan påvirke vedkommendes adfærd. Retspraksis har imidlertid præciseret, at en persons tidligere funktioner isoleret set ikke kan begrunde, at dennes navn opføres på de omhandlede lister. Hvis Rådet har til hensigt at støtte sig på den nævnte persons tidligere aktiviteter, påhviler det nemlig Rådet at fremlægge tungtvejende og samstemmende indicier, der gør det muligt med rimelighed at antage, at sidstnævnte opretholder forbindelser til den struktur, som den pågældende var ansat i på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede retsakt, der begrunder opførelsen af den pågældendes navn på listerne efter ophøret af dennes aktiviteter inden for denne struktur (jf. analogt dom af 6.9.2013, Bateni mod Rådet, T-42/12 og T-181/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:409, præmis 64 og 65, og af 18.2.2016, Jannatian mod Rådet, T-328/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:86, præmis 40).

129 I den foreliggende sag fremgår det ikke af dokument WK 3599/2020 REV 1, at Rådet har fremlagt tungtvejende og samstemmende indicier som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i præmis 128 ovenfor, som gør det muligt med rimelighed at antage, at sagsøgeren opretholdt forbindelser til den struktur, hvori han var ansat, på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede retsakt. Dokument WK 3599/2020 REV 1 indeholder således ikke noget bevis, der kan begrunde, at denne angivelse på trods af sagsøgerens tilbagetræden i maj 2019 skal bibeholdes i opførelsesbegrundelsen. Rådet har navnlig ikke forklaret eller godtgjort, hvorledes den omstændighed, at sagsøgeren havde været bestyrelsesformand for Aman Dimashq indtil maj 2019, på tidspunktet for vedtagelsen af opretholdelsesretsakterne af 2020 begrunder anvendelsen af dette forhold med henblik på at fastslå hans status som fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien. Rådet har i denne forbindelse ikke godtgjort, at sagsøgeren opretholdt særlige forbindelser med Aman Dimashq. Det skal endvidere bemærkes, at Rådet i retsmødet har anerkendt, at sagsøgeren forlod sin stilling ved at sige op, men at det udelukkende havde henvist til hans øvrige erhvervsmæssige aktiviteter med henblik på at begrunde, henset til disse aktiviteters betydning, kvalificeringen af sagsøgeren som fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien.

130 Det skal derfor fastslås, at Rådet for så vidt angår opretholdelsesretsakterne af 2020 ikke kunne anvende begrundelsen vedrørende sagsøgerens status som bestyrelsesformand for Aman Dimashq indtil maj 2019 med henblik på at godtgøre hans status som fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien.

*– Sagsøgerens deltagelse i et regimestøttet luksuskompleks til beboelse og erhverv i hans egenskab af formand for bestyrelsen for Aman Dimashq, et joint venture, der deltager i opførelsen af Marota City-projektet*

[*udelades*]

135 Hvad for det andet angår begrundelsen i opretholdelsesretsakterne af 2020 skal det blot bemærkes, at eftersom det i præmis 130 ovenfor er blevet fastslået, at Rådet med henblik på at godtgøre sagsøgerens status som fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien,

ikke kunne lægge begrundelsen vedrørende hans egenskab af bestyrelsesformand for Aman Dimashq frem til maj 2019 til grund, kan det i endnu mindre grad lægges til grund, at han deltog i Marota City-projektet i denne egenskab, med henblik på at godtgøre nævnte status.

– *Om statussen som ansat hos Aman Holding*

[*udelades*]

138 For det andet skal det i forbindelse med undersøgelsen af lovligheden af opretholdelsesretsakterne af 2020 bemærkes, at sagsøgeren ikke længere var bestyrelsesformand for Aman Dimashq, således som Retten har fastslået i præmis 130 ovenfor.

139 Det fremgår endvidere af sagsakterne, at sagsøgeren blev bibeholdt i sin stilling hos Aman Holding i ca. et år efter hans fratrædelse. Endvidere har sagsøgeren som svar på et spørgsmål fra Retten i retsmødet præciseret, at hans løn var blevet nedsat med 50%. Det fremgik navnlig af hans arbejdskontrakt med Aman Holding, at han var aflønnet til 1 250 000 [syriske pund (SYP)] (ca. 2 526,60 EUR) om måneden. Han har i øvrigt gjort gældende, at han ikke længere er involveret i Aman Holdings projekter, idet han fører tilsyn med færre projekter. Endvidere anmodede sagsøgeren i sine skrivelser, og som det blev bekræftet i retsmødet, Aman Holding om tilladelse til at oprette Aman Facilities på grund af den omstændighed, at han modtog løn fra Aman Holding, og at han havde til hensigt at vedtage et firmanavn, der var tæt på Aman Holdings, hvilket viser, at han ikke havde fuld frihed til at føre sit virksomhedsprojekt, som han ønskede. Endelig har sagsøgeren anført, at Aman Holding havde hjulpet ham med at finde en advokat med henblik på at repræsentere ham og havde afholdt de sagsomkostninger, som han ville afholde i forbindelse med et søgsmål til prøvelse af de omtvistede restriktive foranstaltninger.

140 Det følger heraf, at sagsøgeren ganske vist har bevaret forbindelser til Aman Holding, men at disse har ændret sig betydeligt i sammenligning med dem, der forelå på tidspunktet for vedtagelsen af de oprindelige retsakter og opretholdelsesretsakterne af 2019. Sagsøgeren har nemlig gjort gældende, uden at blive modsagt af Rådet, at han ikke længere fører tilsyn med projekter, og at Aman Holding har givet ham tilladelse til at bibeholde denne stilling, mens han ventede på at finde en anden indtægtskilde. Da sagsøgeren desuden ikke længere var repræsentant for Aman Holding, men en simpel ansat i selskabet, kan det ikke antages, at han som følge af sine aktiviteter i dette selskab er en fremtrædende forretningsmand. Det skal derfor fastslås, at Rådet for så vidt angår opretholdelsesretsakterne af 2020 ikke med henblik på at godtgøre sagsøgerens status som fremtrædende erhvervsmand, der driver virksomhed i Syrien, kunne henvise til hans status som ansat i Aman Holding.

– *Om statussen som medstifter af Aman Facilities sammen med og på vegne af Samer Foz*

141 Hvad angår den nye begrundelse i opretholdelsesretsakterne af 2020 skal det bemærkes, at sagsøgeren har erkendt at have oprettet Aman Facilities og begrundet dette under henvisning til vanskelighederne ved at finde beskæftigelse efter Rådets vedtagelse af de oprindelige retsakter og opretholdelsesretsakterne af 2019.

142 Det skal for det første bemærkes, at den dato for oprettelsen af Aman Facilities, som er angivet i begrundelsen til støtte for opretholdelsesretsakterne af 2020, ikke svarer til den dato, som sagsøgeren har angivet i den anden anmodning om tilpasning. Den nævnte begrundelse præciserer nemlig, at selskabet blev oprettet den 30. januar 2020, hvilket bekræftes af artiklen på

webstedet »Aliqtisadi«. Sagsøgeren har derimod anført, at selskabet blev stiftet i maj 2019, blot nogle dage før han faktisk trådte tilbage fra sin stilling som administrerende direktør for Aman Holding, dvs. den 28. maj 2019. Ifølge det af sagsøgeren fremlagte registreringsbevis for Aman Facilities blev selskabet oprettet den 23. maj 2019. Endelig bekræfter erklæringen fra Syria International Islamic Bank ligeledes en oprettelse før den 30. januar 2020, eftersom tilbagebetalingen af det lån, der var blevet bevilget til stiftelsen af dette selskab, begyndte den 10. november 2019. Denne forskel på datoerne kan imidlertid ikke påvirke lovligheden af opretholdelsesretsakterne af 2020, for selv hvis det antages, at Rådet skulle have lagt en forkert dato til grund, forholder det sig ikke desto mindre således, at sagsøgeren har erkendt at have stiftet dette selskab inden vedtagelsen af de nævnte retsakter.

143 For det andet fremgår det af den artikel, der hidrører fra webstedet »Aliqtisadi«, at Aman Facilities driver virksomhed inden for turistbranchen og leverer hotelydelser. Ifølge denne artikel er selskabets aktivitetsområder følgende: drift af hoteller, private faciliteter og virksomheder inden for turisme, tjenesteydelser eller administration og rådgivning inden for turisme og tjenesteydelser. Sagsøgeren har gjort gældende, at Aman Facilities leverer rengørings- og steriliseringsydelser til visse virksomheder og faciliteter, hvilket kan omfatte hoteller, men han har derimod bestridt, at dette selskab driver eller udøver hotel- og turistvirksomhed. Til støtte for sit argument har sagsøgeren fremlagt to tjenesteydelseskontrakter, hvis indhold bekræfter, at Aman Facilities leverer rengørings- og steriliseringsydelser på et hotel. Sagsøgeren har ligeledes fremlagt registreringsbeviset for Aman Facilities af 22. januar 2020, der imidlertid bekræfter beskrivelsen af Aman Facilities' formål som gengivet i artiklen i »Aliqtisadi«. Følgelig rejser de to tjenesteydelseskontrakter og Aman Facilities' registreringsbevis ikke tvivl om listen over de aktivitetsområder, der er nævnt i artiklen i »Aliqtisadi«, og dermed om den nævnte artikels relevans.

144 Hvad for det tredje angår den del af begrundelsen af 2020, hvori det er angivet, at sagsøgeren oprettede Aman Facilities sammen med og på vegne af Samer Foz, skal det bemærkes, at Rådet kun har fremlagt én artikel til støtte herfor, nemlig artiklen med overskriften »Bashar Assi, Samer Foz' nye medhjælper til investeringer«, der stammer fra webstedet »Eqtsad News«, og som henviser til forbindelserne mellem Samer Foz og sagsøgeren. Ifølge denne artikel anvender Samer Foz sagsøgerens navn til at oprette nye selskaber. Det er inden for rammerne af dette samarbejde, at sagsøgeren angiveligt fik tilladelse fra det syriske ministerium for indenrigshandel og forbrugerbeskyttelse til at stifte Aman Facilities.

145 Det bemærkes, at sagsøgeren på dette punkt har fremlagt en tro og love-erklæring udfærdiget af en ansvarlig i Syria International Islamic Bank og dateret den 13. august 2020, som viser, at der fandtes et lån på 20 mio. SYP (ca. 26 000 EUR) bevilget til sagsøgeren, samt tilbagebetalingsplanen for dette lån, der begyndte den 10. november 2019. Ifølge sagsøgeren blev dette banklån anvendt til at finansiere en del af oprettelsen af Aman Facilities, mens den anden del blev finansieret med hans private midler. Rådet har i denne forbindelse i retsmødet anført, at det ikke kan udelukkes, at sagsøgeren har haft andre finansieringskilder gennem Samer Foz eller en anden bank, selv om Rådet har erkendt ikke at være i besiddelse af noget bevis til støtte for dette udsagn.

146 Det følger af det ovenstående, at sagsøgeren har godtgjort, uden at dette på tilstrækkelig vis er blevet modsagt af Rådet, at han har optaget et lån i sit eget navn for at stifte Aman Facilities. Det fremgår ligeledes af artiklen fra webstedet »Eqtsad News«, at sagsøgeren fik tilladelse fra det syriske ministerium for indenrigshandel og forbrugerbeskyttelse til at oprette det nævnte selskab. Det fremgår derimod ikke heraf, at Aman Facilities formelt blev oprettet af sagsøgeren og Samer Foz.

147 For det fjerde har Rådet i retsmødet påberåbt sig ligheden mellem betegnelserne Aman Holding og Aman Facilities for at fremhæve forbindelsen mellem Samer Foz og sagsøgeren og således påvise, at Aman Facilities i virkeligheden blev oprettet på vegne af Samer Foz. Sagsøgeren har derimod begrundet dette valg som en fordel i markedsføringsøjemed med henblik på at opnå synlighed og udvikle sine aktiviteter ved at drage fordel af Aman Holdings prestige.

148 I denne forbindelse er det tilstrækkeligt at fastslå, at den omstændighed, at betegnelserne for disse to selskaber har ordet »Aman« til fælles, ikke som sådan kan udgøre et tilstrækkeligt bevis til at godtgøre, at Aman Facilities blev oprettet sammen med og på vegne af Samer Foz. Selv om sagsøgeren har anført, at han har valgt navnet Aman Facilities for at drage fordel af Aman Holdings omdømme, fremgår det heller ikke af noget bevis i dokument WK 3599/2020 REV 1, at Aman Facilities blev navngivet således på grund af sin tilknytning til Aman Holding, eller at Samer Foz godkendte en sådan fremgangsmåde.

149 For det femte er der ingen beviser i dokument WK 3599/2020 REV 1, der godtgør, at Aman Facilities' aktiviteter er til gunst for Samer Foz eller Aman Holding.

150 For det sjette skal det, selv om det fremgår af sagsakterne, at Samer Foz ejer Aman Holding, endelig bemærkes, at opførelsesbegrundelsen i opretholdelsesretsakterne af 2020 vedrører forbindelsen mellem Aman Facilities og Samer Foz og ikke nævner forbindelsen mellem Aman Holding og Aman Facilities.

151 Det fremgår af samtlige ovenstående betragtninger, at selv om sagsøgeren har erkendt at have oprettet Aman Facilities, er det ikke muligt at fastslå, at han handlede på vegne af Samer Foz ved at oprette det nævnte selskab. Det fremgår af retspraksis, at Rådet, henset til situationen i Syrien, løfter sin bevisbyrde, såfremt det for Unionens retsinstanser fremlægger en række tilstrækkeligt konkrete, præcise og samstemmende indicier, som gør det muligt at fastslå, at der er en tilstrækkelig tilknytning mellem den person, som er undergivet en foranstaltning i form af indefrysning af midler, og det regime, der bekæmpes (dom af 21.4.2015, Anbouba mod Rådet, C-605/13 P, EU:C:2015:248, præmis 52). I denne henseende opfylder det eneste bevis, som Rådet har fremlagt med henblik på at godtgøre grundlaget for den nye opførelsesbegrundelse, ikke de krav, der følger af denne retspraksis, navnlig henset til sagsøgerens fremlæggelse af beviser og modargumenter.

*– Konklusion vedrørende sagsøgerens status som fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien*

[*udelades*]

170 Hvad for det andet angår opretholdelsesretsakterne af 2020 fremgår det af det ovenstående, at Rådet har fremlagt en række tilstrækkeligt konkrete, præcise og samstemmende indicier, der gør det muligt at fastslå, at sagsøgeren var medstifter af Fly Aman og havde stiftet Aman Facilities. Derimod har Rådet, som det fremgår af præmis 139 og 140 ovenfor, ikke ført bevis for den afgørende rolle, som sagsøgeren havde i Aman Holding. Rådet har heller ikke ført bevis for, at Aman Facilities blev stiftet sammen med eller på vegne af Samer Foz. Endelig har Rådet med urette støttet sig på sagsøgerens status som bestyrelsesformand for Aman Dimashq indtil maj 2019 og hans deltagelse i denne egenskab i Marota City-projektet.

171 Det skal imidlertid for det første fastslås, at Fly Aman, således som det fremgår af artiklen på webstedet »Eqtsad News«, endnu ikke har set dagens lys. Sagsøgeren har ligeledes gjort gældende, uden at blive modsagt af Rådet på dette punkt, at Fly Aman ikke var operationel. For det andet har sagsøgeren bekræftet at have oprettet Aman Facilities. Stiftelsen af Aman Facilities, hvis formål er beskrevet i præmis 143 ovenfor, er imidlertid ikke i sig selv tilstrækkelig til at begrunde statussen som fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien. Sagsøgeren har endvidere i retsmødet som svar på et spørgsmål fra Retten præciseret, at dette selskab havde et meget begrænset antal lønmodtagere, højst fem, hvilket Rådet ikke har bestridt. Under sådanne omstændigheder kan Rådet ikke anses for i tilstrækkelig grad at have godtgjort sagsøgerens status som fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien, i forbindelse med vedtagelsen af opretholdelsesretsakterne af 2020.

172 For så vidt angår opretholdelsesretsakterne af 2020 er den første opførelsesbegrundelse dermed ikke tilstrækkeligt underbygget; den anden opførelsesbegrundelse skal derfor undersøges.

*Tilknytningen til det syriske regime*

173 Det bemærkes, at den anden opførelsesbegrundelse, således som det fremgår af opretholdelsesretsakterne af 2020, vedrører støtte til det syriske regime og den fordel, som sagsøgeren nyder gavn af på grund af sine erhvervsmæssige aktiviteter.

174 Det er derfor nødvendigt at identificere de pågældende erhvervsmæssige aktiviteter.

175 Det må konstateres, at de erhvervsmæssige aktiviteter, hvormed Rådet anser sagsøgeren for at støtte det syriske regime og for at nyde gavn heraf, er de samme som dem, der har ført Rådet til at anse ham for en fremtrædende forretningsmand, der driver virksomhed i Syrien.

176 I denne henseende kan det med hensyn til en given person ikke udelukkes, at opførelsesgrundene i en vis grad overlapper hinanden, således at en person kan anses for en fremtrædende erhvervskvinde eller -mand, der driver virksomhed i Syrien, og anses for inden for rammerne af sin virksomhed at nyde gavn af det syriske regime eller at yde støtte til dette regime gennem den samme virksomhed. Dette fremgår netop af den omstændighed, at det – som anført i sjette betragtning til afgørelse 2015/1836 – forholder sig således, at det tætte samarbejde med det syriske regime og den støtte, som denne kategori af personer yder til dette regime, er en af grundene til, at Rådet valgte at oprette denne kategori. Det forholder sig ikke desto mindre således, at der selv i dette tilfælde er tale om forskellige kriterier (dom af 23.9.2020, Kaddour mod Rådet, T-510/18, EU:T:2020:436, præmis 77).

177 Det skal imidlertid for det første udledes af konklusionerne i præmis 130 og 135 ovenfor, at eftersom sagsøgeren ikke var bestyrelsesformand for Aman Dimashq på tidspunktet for vedtagelsen af opretholdelsesretsakterne af 2020, kan han hverken anses for at drage fordel af det syriske regime på dette grundlag eller for at støtte dette regime ved sin deltagelse i Marota City-projektet.

178 For det andet er det i præmis 121 ovenfor blevet fastslået, at sagsøgeren er medstifter af Fly Aman. Sagsøgeren har imidlertid gjort gældende, at Fly Aman ikke er operationel. Det skal i denne forbindelse fastslås, at det fremgår af artiklen fra webstedet »Eqtsad News«, at Fly Aman endnu ikke har set dagens lys. Der er intet bevis i dokument WK 50/2019 INIT eller WK 3599/2020 REV 1, der godtgør, at sagsøgeren i sin egenskab af medstifter af det nævnte selskab drager fordel af det syriske regime, eller at han støtter det. Det fremgår ganske vist af webstedet »7al.net«, at den

civile luftfart i Syrien har store vanskeligheder grundet de militæroperationer, der finder sted dér, og som har til følge, at turisttrafikken og serviceydelserne i visse lufthavne er ophørt. Rådet har imidlertid ikke påberåbt sig denne betragtning i sine skriftlige indlæg med henblik på at begrunde en eventuel forbindelse mellem oprettelsen af dette selskab og det syriske regime.

179 Selv om det følger af præmis 139 ovenfor, at sagsøgeren fortsat har tilknytning til Aman Holding, fremgår det for det tredje ikke af nogen af de beviser, der er indeholdt i dokument WK 50/2019 INIT og WK 3599/2020 REV 1, at sagsøgeren i denne egenskab drager fordel af det syriske regime, eller at han støtter det. Sagsøgeren har i denne forbindelse gjort gældende, at han ikke længere fører tilsyn med projekter i Aman Holding. Han har navnlig ført bevis for, at han er blevet erstattet som repræsentant for Aman Holding og som valgt bestyrelsesformand for Aman Dimashq. Han har godtgjort, at han fortsat har midlertidig status som lønmodtager, mens han venter på at finde en anden indtægtskilde. Den støtte og fordel, som sagsøgeren modtager fra sin tidligere arbejdsgiver, udgør endvidere ikke et direkte bevis for, at han støtter eller drager fordel af det syriske regime.

180 Hvad endelig for det fjerde angår Aman Facilities forholder det sig således, at selv om det fremgår af præmis 146 ovenfor, at sagsøgeren har opnået tilladelse fra det syriske ministerium for indenrigshandel og forbrugerbeskyttelse til at stifte selskabet, er den blotte omstændighed at stifte et selskab, der beskæftiger et begrænset antal ansatte, ikke tilstrækkelig til at fastslå, at sagsøgeren nyder gavn af og støtter det syriske regime. I denne henseende henviser webstedet »Eqtsad News« til de eksisterende forbindelser mellem sagsøgeren og Samer Foz, for så vidt som sidstnævnte anvender sagsøgerens navn til at oprette nye selskaber, herunder Aman Facilities. Dette forhold understøttes imidlertid ikke af andre beviser i dokument WK 3599/2020 REV 1. Derudover skal det bemærkes, at intet i dokument WK 3599/2020 REV 1 gør det muligt at konkludere, at sagsøgeren specifikt støtter det syriske regime gennem Aman Facilities.

181 På baggrund af det ovenstående skal det fastslås, at den anden begrundelse for opførelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister på grund af hans tilknytning til det syriske regime ikke er tilstrækkeligt underbygget, hvorfor der ikke er noget grundlag for opretholdelsen af sagsøgerens navn.

182 For så vidt angår opretholdelsesretsakterne af 2020 skal der derfor gives medhold i det første anbringende i søgsmålet, og de skal dermed annulleres, for så vidt som de vedrører sagsøgeren, uden at det er fornødent at undersøge det fjerde, det andet og det tredje anbringende, der er fremsat til støtte for søgsmålet vedrørende disse retsakter.

[*udelades*]

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer

RETTEN (Fjerde Afdeling):

1) **Rådets afgørelse (FUSP) 2020/719 af 28. maj 2020 om ændring af afgørelse 2013/255/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Syrien og Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2020/716 af 28. maj 2020 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 36/2012 om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Syrien annulleres, for så vidt som disse retsakter vedrører Bashar Assi.**

2) **I øvrigt frifindes Rådet for Den Europæiske Union.**

**3) Rådet bærer sine egne omkostninger og betaler halvdelen af Bashar Assis omkostninger.**

**4) Bashar Assi bærer halvdelen af sine egne omkostninger.**

Gervasoni Madise Martín y Pérez de Nanclares

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 24. november 2021.

Underskrifter